

sikla

SIKLA

Elementy bazowe – cicha rewolucja

część 2

Szanowni Państwo, Drodzy Klienci,

Dziękujemy, że pobraliście nasz e-book „Elementy bazowe – cicha rewolucja”. To drugi z 6 części krótkich poradników, w których w prosty i przejrzysty sposób przedstawimy zalety i korzyści płynące z zastosowania elementów bazowych Sikla.

Pokażemy jak łatwo można stworzyć kompletny system podpór dla dowolnej instalacji. Niezależnie od średnicy, temperatury i przebiegu rurociągu. Mamy nadzieje, że dzięki nim poznacie lepiej nasz system Simotec oraz rozwiązania, które Wam oferujemy.

Korzystając z okazji serdecznie zapraszam do śledzenia naszego bloga – **blog.sikla.pl** dzięki któremu, możecie lepiej poznać naszą firmę, produkty, usługi, a także zobaczyć wiele ciekawych projektów, które mieliśmy możliwość realizacji.

Serdecznie dziękujemy za wszystkie pytania, komentarze oraz za fakt, że możemy go tworzyć razem z Wami i dla Was. Życzę miłej lektury, a razie pytań zapraszam do kontaktu,

mgr inż. Grzegorz Krzywicki
SPECJALISTA DS. INFORMACJI TECHNICZNEJ,
SZKOLEŃ I ROZWOJU

grzegorz.krzywicki@sikla.com

tel. +48 608 031 278

Elementy Bazowe SIKLA – cicha rewolucja

Nic nie jest z gumy. Wszystko jest skończone lub ograniczone, nawet jeśli „prawie dobrze” uznamy za „też dobrze” to i tak w pewnym momencie uznamy, że to nie to. W życiu jak i w pracy często zmuszeni jesteśmy do kompromisów, które nigdy nie są idealną odpowiedzią na nasze zapotrzebowanie.

Zupełnie inaczej jest z elementami bazowymi Sikla. Przemysłane, dopasowane, dopracowane. Stawiają opór próbie czasu i próbie sił. Dają swobodę montażu i swobodę rurociągom. Odporne na zmiany temperatury i niekorzystne warunki atmosferyczne.

Zmiany temperatury w instalacjach rurowych są nieuniknione (nawet patrząc na chwilowy czas postoju instalacji). Zmianie może ulec zarówno temperatura wewnątrz jak i na zewnątrz rurociągu. I tu prawda stara jak świat: jak jest zimno, to się kurczy. Każdy metr rury ze stali kurczy się o 0,012mm na każdy stopień spadku temperatury, z PVC o 0,08mm a z PE o 0,2mm. Można pomyśleć że to nie wiele, ale jak policzymy typowy spadek temperatury w instalacji grzewczej o długości 40 m z 80°C do 15°C to otrzymamy zmianę długości rury o ponad 3cm dla rur stalowych i o ponad pół metra dla rur PE. W związku z tym zamocowania muszą pozwalać na „ruch” rurociągu.

Ruch typowego rurociągu mamy dwojaki: osiowy lub poprzeczny. Jeżeli zależy nam na ukierunkowaniu ruchu rurociągu musimy zastosować element bazowy z zestawem ślizgowym FS, który ograniczy ruch poprzeczny rurociągu. W szczególnych sytuacjach musimy zostawić całkowitą swobodę rurociągu i wtedy wystarczy postawić element bazowy na konstrukcji bez dodatkowych elementów.

Ruch swobodny czy ograniczony?

Element bazowy – zamocowanie swobodne

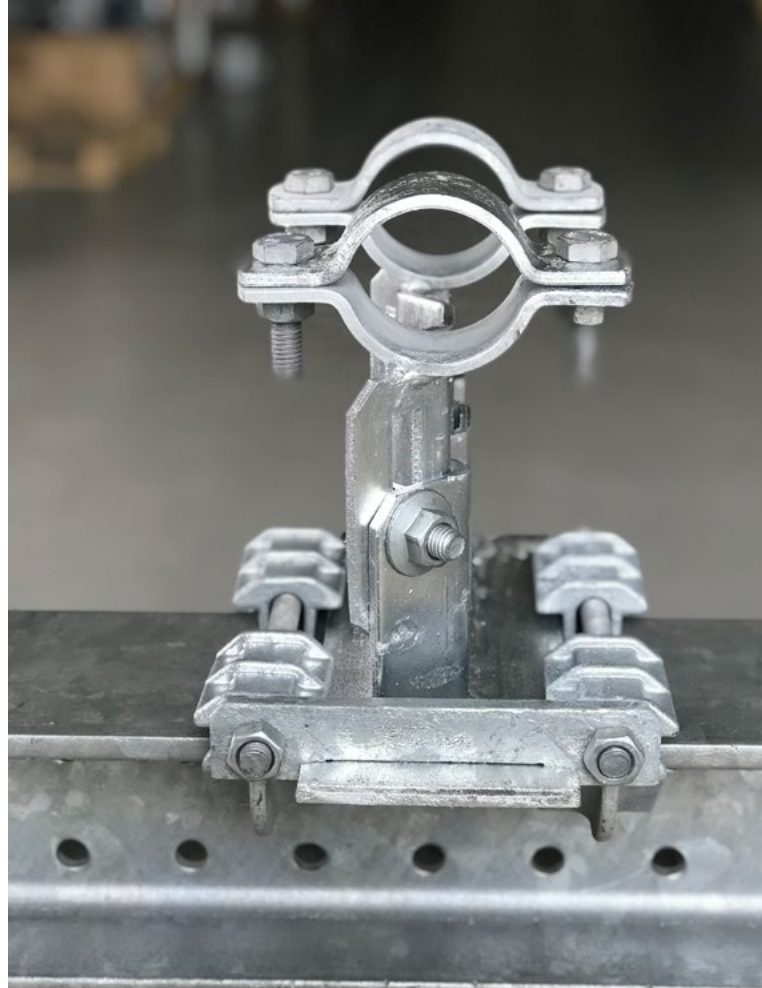

Element bazowy – zamocowanie ślizgowe

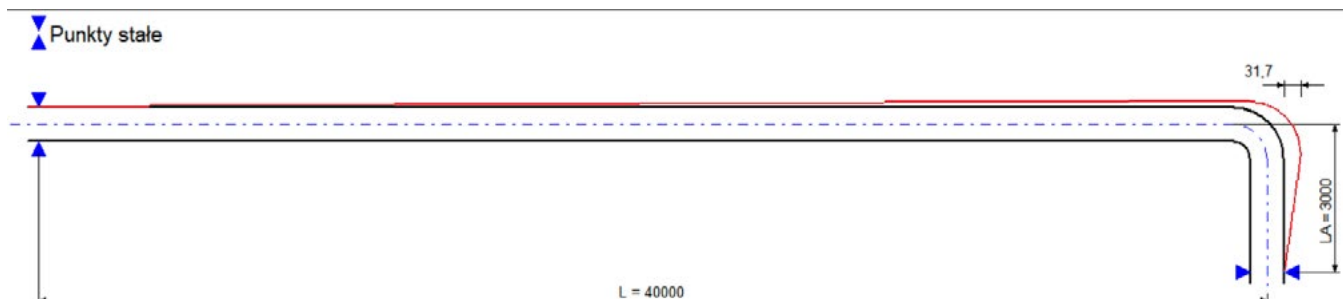
Ruch rurociągu możemy „podzielić” na mniejsze części stosując punkty stałe. Punkt stały na środku naszej przykładowej instalacji grzewczej podzieliłby wydłużenie na pół. Aby to zrobić musi „zatrzymać” rurociąg w miejscu zamocowania, czyli przejąć siły jakie powodują jego wydłużenie. Te siły związane są z przemieszczaniem się rurociągu (siła tarcia) i odkształcaniem rury za odcinkiem prostym (siły gięcia). Poniżej pokazano jak odkształca się rurociąg pod wpływem zmiany temperatury (kolor czerwony).

Jak widać, rurociąg odkształca się zarówno w osi (wydłużenie poziomego odcinka rury), jak i poprzecznie (powodowane wydłużeniem pionowego odcinka rury).

Należy pamiętać, że na jednym prostym odcinku rury możemy zastosować jeden punkt stały!

Element bazowy – zamocowanie stałe

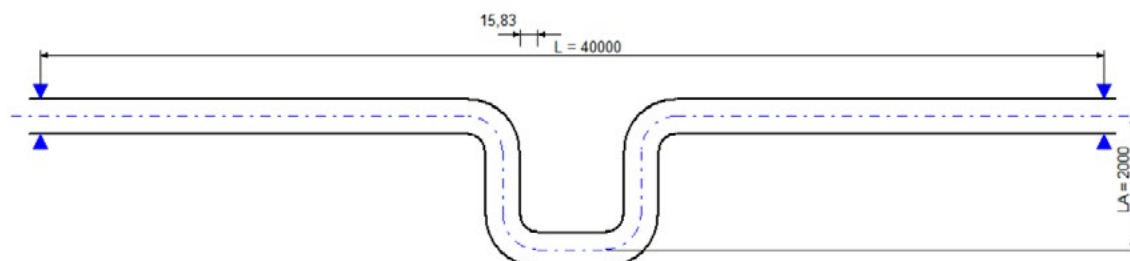

Odształcenie się rurociągu stalowego pod wpływem temperatury

Siły tarcia wynikają z ciężaru rurociągu i z współczynnika tarcia. Stal ma współczynnik tarcia 0,3. Płyta ślizgowa zastosowana w elementach bazowych pozwala zmniejszyć ten współczynnik do 0,2 (płyta ślizgowa przemieszczająca się po chropowatej powierzchni ocynkowanej). Oznacza to, że siła jaką należy przyłożyć aby przemieścić rurociąg wynosi 20% ciężaru rurociągu.

Siła gięcia zależy od wielkości rury (jej sztywności) i od jej długości (miejsca jej usztywnienia poprzecznego). Siła gięcia rośnie wraz ze wzrostem średnicy rury oraz ze skróceniem długości od kolana (na którym realizowana jest kompensacja – wydłużenie rurociągu) do pierwszego miejsca usztywnienia poprzecznego rurociągu. Rurociąg na ww. odcinku mocujemy swobodnie i to jest ta szczególna sytuacja w której nie ograniczamy ruchu rurociągu.

Wyróżniamy dwa rodzaje kompensacji rurociągów. Jedną realizujemy na kompensatorach mieszkowych. Drugą stanowi tzw. Kompensacja naturalna, realizowana na zmianach kierunku rurociągu. Następuje ona na kolanach (jak w przykładzie powyżej) albo na kompensatorach „U-kształtnych”.

kompensator U-kształtny

W takim przypadku punkty stałe umieszcza się w możliwie równych odległościach przed i za kompensatorem. Dzięki temu pracują ramiona kompensatora, na którego środku tworzy się pozorny punkt stały (równowaga sił działających z prawej i lewej strony).

Firma Sikla Polska udostępnia swoim klientom narzędzia do doboru lokalizacji punktów stałych, sprawdzania sił działających na punkt stały jak również wydłużenia różnych typów rurociągów.

Podstawą jest publikacja „Techniki montażu”

sikla

Technika budowy rurociągów

Zmiana długości rurociągów i współczynnik rozszerzalności liniowej

Graficzne oznaczenie zmiany długości

$\Delta T = T_{praca} - T_{mont}$

Przykład:
Rura PE; L = 10 m; T_{praca} = 70 °C; T_{mont} = 20 °C
ΔT = 70 °C - 20 °C = 50 K

graficzne wyznaczenie:
ΔT = 50 K → PE → L = 10 m → ΔL = 100 mm

rozwiązanie obliczeniowe:
ΔL = 10 m · 0,2 $\frac{mm}{m \cdot K}$ · 50 K = 100 mm

Współczynnik rozszerzalności liniowej	β [mm/(m·K)]
HDPE, PE	0,200
PB, PP	0,150
PVDF	0,12 ... 0,18
PVC	0,080
A = stal (VA), Cu	0,017
F = stal (ferr)	0,012

Wskazówka:
Za wzrostem temperatury rośnie współczynnik rozszerzalności liniowej. Do obliczeń od 200°C należy więc stosować rozwiązanie obliczeniowe z całkowitym współczynnikiem rozszerzalności liniowej.

Techniki montażu – widok jednej ze stron

Dane rury z izolacją: DN 2448 (EN 10220)

Średnica zewnętrzna ru: 114,3 mm
grubość ściany: 3,60 mm
 Waga własna uwzględniona przy obc. punktu stałego

Waga rury na 1m (wypełn. Woda): 33,3 kg/m
Długość rury L (efektyw): 40,00 m
Długość ramienia LA: 3 m

Temperatura pracy: 80 °C
Temperatura montażu: 15 °C

Materiał: St (Ferrit)
Moduł E: 205 kN/mm²
Koefficient GL: 12,175 · 10⁻⁶/K
Dopuszczalne naprężenie: 152 N/mm²

Wyniki

Minimalna długość ramienia: 2,71 m
Zmiana długości:
ΔL = 31,7 mm
ΔLA = 2,4 mm

Siła gięcia: 1,38 kN
Siła tarcia: 2,61 kN
Obciążenie punktu stałe: 4,00 kN

SIPlan – widok okna obliczeniowego

Przykładowe realizacje

Przykłady realizacji zamocowań rurociągów na Elementach bazowych Sikla

Przykłady realizacji zamocowań rurociągów na Elementach bazowych Sikla

Czym jest i co oznacza bezpieczeństwo w Twoim życiu? W dzisiejszych czasach o wszystko się martwimy i wszystko zabezpieczamy. Na wypadek kradzieży, na wypadek pożaru, na chorobę i na starość. Zabezpieczamy siebie i przedmioty wokół nas. Dbamy o środowisko dla naszego zdrowia i zdrowia przyszłych pokoleń.

Wszystko przemija. Najlepsze zabezpieczenia z przed 20 czy nawet 10 lat są już przestarzałe. Zmieniają się zagrożenia, zmieniają się zabezpieczenia. Środowisko jest coraz bardziej „agresywne”. W naszym życiu zawodowym w Sikla Polska kierujemy się zasadą „sprawdzone bezpieczeństwo”. Stosując nowe powłoki zabezpieczające stal przed korozją dbamy o zasoby naturalne, a procesy zmieniamy tak by na każdym etapie produkcji jak najmniej ingerować w środowisko naturalne.

„Elementy bazowe – cicha rewolucja“ cz. 3

Już wkrótce ukażą się następne części z tej serii

Elementy bazowe – cicha rewolucja cz. 3

Zabezpieczenia antykorozyjne

Elementy bazowe – cicha rewolucja cz. 4

Montaż rurociągów pionowych, nierdzewnych, wysokotemperaturowych i tworzywowych

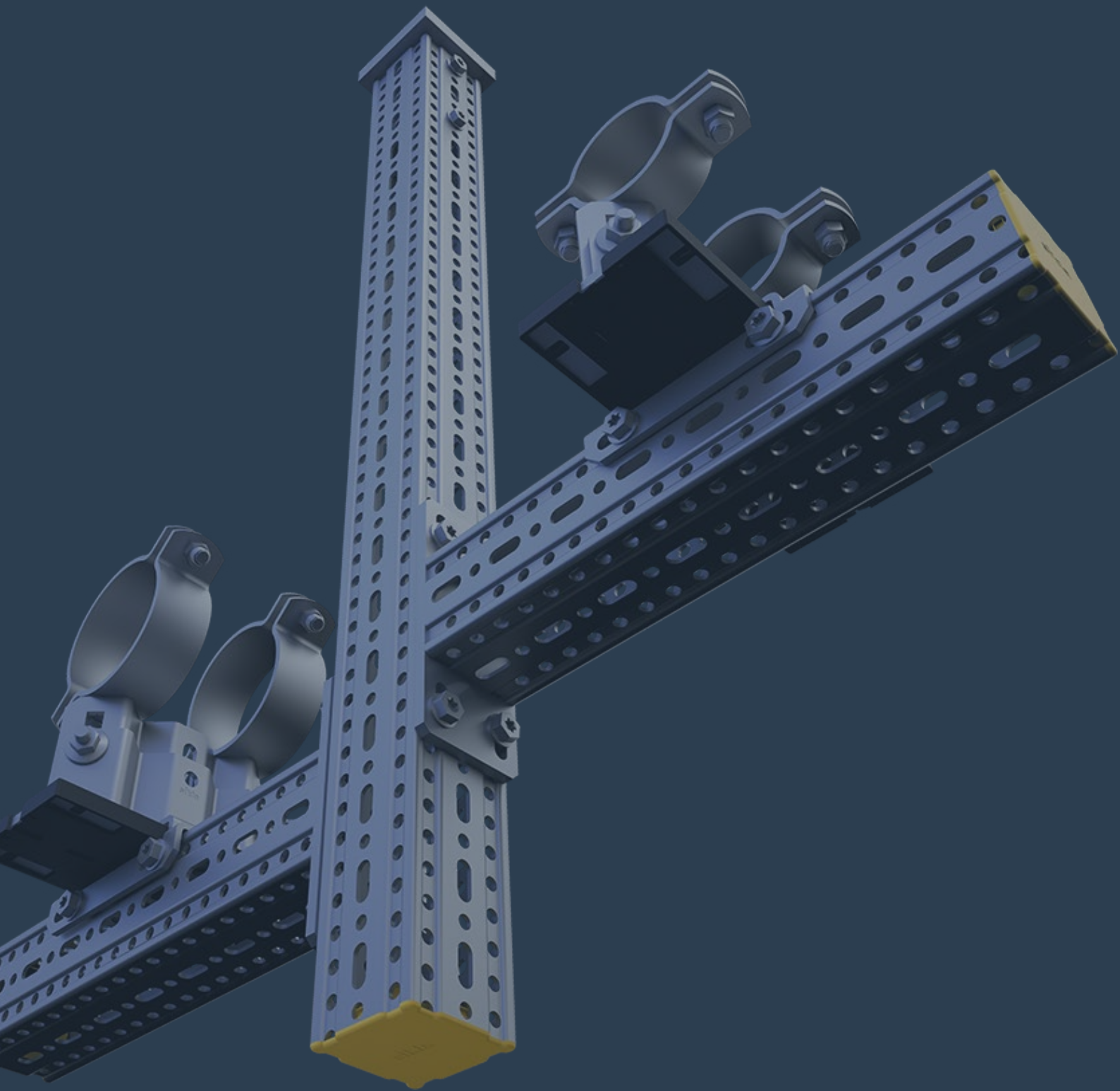
Elementy bazowe – cicha rewolucja cz. 5

Elementy bazowe – projektowanie i sprawdzone bezpieczeństwo

Elementy bazowe – cicha rewolucja cz. 6

Podsumowanie – wszystkie korzyści które dostajesz

**Śledźcie nasze profile w social mediach oraz blog.sikla.pl **

sikla

Sikla Polska Sp. z o.o.
Spółdzielcza 55
58-500 Jelenia Góra
+48 75 64 59 100
biuro@sikla.pl
www.sikla.pl

